

Mál nr. 1/2024**Nafn málskotsaðila (M)****Nafn varnaraðila (V)****Heiti váttryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.****Nafn váttryggingartaka (X)****Skaðabótaábyrgð. Vinnuslys.****Gögn.**

- Málskot mótttekið 1. janúar 2024 ásamt fylgiskjölum.
- Bréf V, dags. 22. janúar 2024, ásamt áhættumati X vegna 2023.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M slasaðist við vinnu sína hinn 15. febrúar 2023 hjá X. Slysið varð þegar M var að vinna við klippitæki (vinnuvél) á verkstæði X við að klippa blikkplötur þegar vinstri hönd hennar fór skyndilega undir öryggishlið vinnuvélarinnar með þeim afleiðingum að vísifingur kramdist undir sex pressuhólkum tækisins. Vélinni var stjórnað af M með fótpedala. Í málinu liggur fyrir skýrsla Vinnueftirlitsins sem kom á vettvang 16. febrúar 2023 og framkvæmdi skoðun. Í þeirri skýrslu kemur m.a. fram að það valdi starfsfólki slysaðu að það komist inn á hættusvæði vélarinnar án þess að hún stöðvist og að X hafi verið veittur frestur til 15. mars 2023 til að endurskoða skriflega áætlun um öryggi og heilbrigði og gera breytingar er þörf krefði. Með gögnum málsins fylgir skriflegt áhættumat X þar sem kemur fram á bls. 7 að starfsmenn verði að gæta að staðsetningu handa við notkun klippivélar og gæta að því að þær fari ekki inn fyrir öryggishlífar.

Í lýsingu X í tjonstilkynningu til V dags. 10. mars 2023 kemur fram að M hafi sett hendur undir öryggishlíf sem hægt sé að hæðarstillja og sé það í höndum starfsmanna að gera þegar þeir vinna við vélina. Í lýsingu X kemur fram að M sé með nettar hendur og hafi því náð að fara með hendur inn fyrir hlíf. Ekki kemur fram í gögnum málsins að breytingar hafi verið gerðar á vinnuumhverfi X eftir slysið.

M telur að X beri skaðabótaábyrgð á afleiðingum líkamstjóns M. Í málskoti kemur fram að Vinnueftirlitið hafi gert athugasemdir í skýrslu sinni við aðbúnað á vinnustað X auk þess sem X hafi ekki tryggt viðunandi hlífðarbúnað á tækjum og þannig vanrækt skyldur sínar skv. lögum nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum sem og reglugerð um notkun tækja nr. 367/2006. M vísar til I. viðauka þeirrar reglugerðar þar sem komi fram í gr. 2.8 að hlífar eða annan viðeigandi búnað skuli hafa á vélum þar sem hætt er á viðkomu við tækjahluta á hreyfingu. M telur að mikil slysaðu hafi verið af vinnuvél þeirri sem hún var að vinna við og hefði X átt að útbúa vélina þannig að búnaður stöðvaði hreyfingu vélarinnar áður en á hættusvæði væri komið. Vélina hafi ekki verið búin slíkum búnaði og hafi það skapað hættu fyrir M. Einnig er bent á að þar sem blikkplötur séu mjög þunnar hefði verið auðvelt fyrir X að tryggja að hlífar á vinnuvélinni væru þess eðlis að fingur kæmust ekki undir þær. Það hafi X ekki gert og verði að bera skaðabótaábyrgð á því hirðuleysi sínu. Einnig telur M að slys hennar megi ekki rekja til augnabliks aðgæsluleysis hennar, enda komi fram í tjonstilkynningu X til V að M hafi ekki átt sök á slysinu.

V hefur hafnað bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu X og telur slys M rakið til augnabliks aðgæsluleysis hennar sem hafi falist í því að hún hafi stigið á fótpedala vinnuvélarinnar á meðan hún var enn með hendur við öryggishlíf hennar. V vísar til þess að M sé menntaður blikksmiður og hafi unnið við umrædda vinnuvél í fimm ár. V telur að vinnuvélin hafi ekki verið vanbúin heldur sé það stillingaratriði hversu hátt öryggishlíf á vélinni er stillt. V bendir einnig á að það hafi verið á ábyrgð M að stilla vélina fyrir notkun og verklag við vinnu við hana sé þannig að blikkplötu sem eigi að klippa í vélinni sé komið fyrir í henni og síðan sé vélinni stjórnað með fótpedala, þ.e. bæði hlíf og hníf vélarinnar sé stjórnað af þeim starfsmanni sem vinni við vélina. V bendir á að X hafi fjallað um áhættu við verkið í sérstöku skriflegu áhættumati og verði sök ekki lögð á X vegna slyss M.

Álit.

Í málinu liggur fyrir að M varð fyrir líkamstjóni við vinnu sína hjá X, nánar tiltekið þegar hún var að vinna við vinnuvél sem notuð er sem svokallað klippitæki, þ.e. notuð til að klippa blikkplötur. Af skýrslu Vinnueftirlitsins má ráða að vélina sé þannig búin að starfsmenn komist með hendur inn fyrir öryggishlíf vélarinnar, en það er það sem gerðist þegar M slasaðist. Í skriflegu áhættumati X vegna

starfa við vélinu kemur fram að halda verði hæfilegri fjarlægð frá vél þegar verið er að klippa og starfsmenn þurfi að gæta að staðsetningu handa og skulu vara sig á að fara inn fyrir hlífur véla. Því hefur ekki verið mótmælt að M sé menntaður blikksmiður og hafi unnið hjá X í fimm ár áður en hún slasaðist. Verður að ætla að henni hafi mátt vera ljós hætta af því að vera með fingur innan við öryggishlíf sem hægt var að stilla eftir þörfum auk þess sem því hefur heldur ekki verið mótmælt að M hafi stjórnað vinnuvélinni sjálf með fótpedala.

Ekki kemur fram í skýrslu Vinnueftirlitsins að það hafi talið vinnuvél X vanbúna og verður ekki séð að frekari kröfur hafi verið gerðar um efnislega uppfærslu áhættumats skv. 65. gr. laga nr. 46/1980 eftir slys M. Telst X því hafa gert nægar varúðarráðstafanir með áhættumati sínu og ekki er sýnt að X beri skaðabótaábyrgð á líkamstjóni M vegna saknæmrar háttsemi starfsmanna X eða annarra atvika eða aðstæðna. M á því ekki rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Niðurstaða.

M á ekki rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 27. febrúar 2024.
rafræn undirskrift

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir